

Eljárásrend

bántalmazás, zaklatás, erőszak, diszkrimináció és más jogsértés vagy szabálytalanság gyanújának bejelentésére és a bejelentések kezelésére

1. Bevezetés

1.1. Amint az Egyenlőség, sokszínűség és befogadás szabályzatában (7.1. szakasz) is szerepel, az IBS nagyon komolyan veszi az erőszakkal, zaklatással, megfélemlítéssel, viktimizációval, diszkriminációval vagy bármilyen más szabálytalansággal ill. jogellenes cselekedettel kapcsolatos incidenseket. A jelen eljárásrendben foglaltak szerint bárki felvethet ilyen típusú ügyeket. A munkatársaknak, a hallgatóknak és mindenki másnak, aki ilyen bejelentést tesz, joga van arra, hogy ezt bizalmasan és az áldozattá válástól való félelem nélkül tegye. A panasz vagy bejelentés feldolgozásában részt vevő valamennyi munkatárs, eljáró személy köteles bizalmasan, továbbá a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kezelni minden, a bejelentéshez és a bejelentőhöz (panaszoshoz) kapcsolódó információt. Ennek körében biztosítani kell a bejelentő személyes adatainak előírt védelmét, és a visszaélés bejelentésekkel kapcsolatos jogszabályi előírásokban foglalt feltételeket.

1.2 Az IBS bármely hallgatója vagy munkatársa, aki úgy érzi, hogy olyan fizikai, szóbeli vagy online zaklatásnak, zaklatásnak, megfélemlítésnek vagy olyan megkülönböztetésnek lett kitéve, amely valakinek kora, fogyatékosága, neme, nemi hovatartozása, faji hovatartozása, vallása, meggyőződése, szexuális irányultsága vagy fizikai megjelenése miatt történt, illetve bármilyen más szabálytalan/jogellenes cselekedetet tapasztalt, jogosult panaszt vagy bejelentést tenni. Az ilyen panasz vagy gyanú az alábbiak szerint jelenthető be:

Panasztevő	Az a személy, aki ellen a panaszt bejelentik	Az a személy, akinek a panasz bejelenthető	A szabályzat, amelynek alapján el lehet járni a panasz tárgyát képező személlyel szemben	Alkalmazható eljárás 18 év alatti személlyel szemben	Vizsgálóbiztos
Hallgató	Hallgató	Bármelyik hallgatói tanácsadó	Panaszkezelési szabályzat, Hallgatói fegyelmi szabályzat	18 év alattiakkal kapcsolatos aggályok kezelésére szolgáló folyamat (Safeguarding Concern Procedure)	A hallgatói tanácsadás vezetője
Hallgató	Munkatárs, oktató, alvállalkozó vagy látogató	Bármelyik hallgatói tanácsadó	Panaszkezelési szabályzat, Etikai kódex	18 év alattiakkal kapcsolatos aggályok kezelésére szolgáló folyamat (Safeguarding Concern Procedure)	A hallgatói tanácsadás vezetője és a személyzeti vezető (CAO)
Munkatárs, oktató, alvállalkozó vagy látogató	Student	Személyzeti vezető (CAO)	Hallgatói fegyelmi szabályzat	-	A hallgatói tanácsadás vezetője
Munkatárs, oktató, alvállalkozó vagy látogató	Munkatárs, oktató, alvállalkozó vagy látogató	Személyzeti vezető (CAO)	Etikai kódex	-	Személyzeti vezető (CAO)

1.3 Eljárási szintek

1. szint: Informális rendezés az érintett felekkel (lásd alább)

2. szint: Panasz vagy bejelentés hivatalos kivizsgálása és hivatalos határozat a vizsgálóbiztos vagy az általa kijelölt személy által (lásd alább).

3. szint: Fellebbezés a hivatalos határozat ellen a rektorhoz (lásd alább).

A 3. szint végén, az IBS-eljárások lezárását követően a vizsgálat lezárásáról szóló levél kerül kiadásra, amely összefoglalja a panasz eredményét. A hallgatók a 2. szint végén is kérhetik a vizsgálat lezárásáról szóló levelet, ha úgy döntenek, hogy az ügyet nem viszik tovább a 3. szintre.

2. Bűncselekmények

2.1 Bizonyos típusú zaklatások és zaklatások (fizikai, szóbeli vagy online) vagy egyéb szabálytalan/jogellenes cselekmények jogsértő magatartásnak minősülhetnek, beleértve azokat is, amelyek egy személy életkorával, fogyatékoságával, nemi hovatartozásával, nemváltásával, faji hovatartozásával, vallásával vagy hitbéli meggyőződésével, szexuális irányultságával, terhességével, házasságával/civil élettársi kapcsolatával kapcsolatosak, illetve bűncselekménynek minősülhetnek a büntetőjogról szóló törvény (2012. évi C. törvény) szerint.

2.2 Feltételezett támadás, vagy jogsértő ill. bűncselekménynek minősülő magatartás gyanúja esetén az IBS feljelentést tesz a rendőrségen.

3. Eljárási szabályok

3.1 1. szint (informális)

3.2 Első körben a legtöbb esetben lehetséges, hogy a problémák korai szakaszban a vizsgálóbiztossal való megbeszélés útján kezelhetők.

3.3 A panaszt vagy bejelentést a felmerüléstől számított egy hónapon belül kell beadni, és a vizsgálóbiztosnak törekednie kell rá, hogy a kérdést - amennyiben lehetséges - 2 héten belül megoldja.

3.4 A panaszosnak vagy bejelentőnek a kezdetektől fogva világossá kell tennie, hogy panasza eredményeként milyen jogorvoslatot kér.

3.5 A panaszosnak vagy bejelentőnek ajánlott a vizsgálóbiztossal való minden informális kapcsolatfelvételtől feljegyzést vezetni.

3.6 A vizsgálóbiztos nyilvántartást vezet a válaszul tett intézkedésekről.

3.7 A vizsgálóbiztos kivizsgálja és igyekszik megfelelően megoldani a panaszt vagy bejelentést, és írásban értesíti a panaszost vagy bejelentőt a megállapításairól és a vizsgálat eredményeiről.

4. **2. szint (hivatalos)**

- 4.1. Ha az informális szakasz után sem sikerül a panaszos vagy bejelentő megaláztatására szolgáló megoldást találni, ha a nemkívánatos tevékenységek folytatódnak, vagy ha az ügy összetettsége vagy súlyossága miatt nem lehetséges a megoldás, vagy ha a panaszos vagy bejelentő azonnal a 2. szakaszba szeretne lépni, akkor hivatalos panaszt nyújthat be az alábbiak szerint:
- 4.2. Hivatalos panaszát írásban (az esemény(ek) megtörténtétől számított 60 napon belül), az összes tényt és érvet feltüntetve, minden bizonyítékkal együtt megfogalmazza, és elküldi a vizsgálóbiztosnak. Ha a panasz magára a vizsgálóbiztosra vonatkozik, akkor a rektornak kell írnia.
- 4.3. Fel kell tüntetnie, hogyan szeretné, ha az ügyet megoldanák, és hogy megpróbálta-e informálisan megoldani az ügyet, valamint meg kell magyaráznia, hogy miért nem elégedett az informális megoldással (ha történt ilyen).
- 4.4. A panaszt vagy bejelentést a vizsgálóbiztos fogja kivizsgálni, akinek mérlegelési jogkörébe tartozik annak meghatározása, hogy mi a vizsgálat lefolytatásának legmegfelelőbb módja.
- 4.5. A vizsgálat részeként a panaszban vagy bejelentésben megnevezett személy(ek)nek joguk van ahhoz, hogy a vizsgálat állásáról tájékoztatást kapjanak, és hogy reagálhassanak, mielőtt a vizsgálóbiztos bármilyen következtetésre jutna. Az érintett személy(ek)et felkéri, hogy nyújtson(ak) be írásos nyilatkozatot, és interjúra is sor kerülhet, ahol a vizsgálóbiztossal megvitatják a panaszt vagy bejelentést. Fenti nyilatkozatokhoz hozzáférést kaphat a panaszos vagy bejelentő, és szükség esetén a panaszos vagy bejelentő nyilatkozataihoz is hozzáférést kaphatnak a panasszal érintett személyek, amennyiben a vizsgálóbiztos ezt szükségesnek ítéli.
- 4.6. A panaszt vagy bejelentőt meghívhatja a vizsgálóbiztos, hogy megbeszéljék panaszát vagy bejelentését. Amennyiben a vizsgálóbiztos szükségesnek vagy hasznosnak tartja, hogy találkozzon a panaszossal vagy bejelentővel, legalább két munkanappal korábban értesíti a panaszt vagy bejelentőt a találkozárról.
- 4.7. Amikor a vizsgálat lezárul, a panaszos vagy bejelentő írásban kap értesítést a vizsgálat lezárásáról és az ügy eredményéről. Ez tartalmazza a vizsgálóbiztos által megállapított tények összefoglalását, a döntést és annak egyértelmű indoklását, valamint a döntésből eredő esetleges korrekciós intézkedéseket.
- 4.8. A vizsgálóbiztos döntése a következők egyike lesz:
 - a) a panasz vagy bejelentés megalapozott
 - b) a panasz vagy bejelentés részben megalapozott
 - c) a panasz vagy bejelentés nem indokolt
- 4.9. Amennyiben a panasz vagy bejelentés megalapozott, és az IBS úgy ítéli meg, hogy egy vagy több személy részben vagy egészben zaklatás, zaklatás, megfélemlítés, viktimizációval, megkülönböztetés vagy más szabálytalanság elkövetője, a vizsgálóbiztos általában egy vagy több korrekciós intézkedést határoz meg. Ezek a következők lehetnek:
 - a) hivatalos bocsánatkérés az elkövető részéről
 - b) az érintett személy(ek) vagy terület(ek) által meghozandó korrekciós intézkedések
 - c) az elkövetővel kötött szerződés megszüntetése.
 - d) valamely alkalmazottól speciális képzés és fejlesztés elvégzését követeli meg.
 - e) a vonatkozó főiskolai szabályzat vagy eljárás felülvizsgálata

- f) pénzügyi kártérítés (amennyiben releváns)
- g) fegyelmi eljárás kezdeményezésére vonatkozó ajánlás
- h) bármely egyéb korrekciós intézkedés

5. 3.szint: Fellebbezés a hivatalos határozat ellen

- 5.1 Amennyiben nem elégedett a vizsgálat eredményével, bármely félnek joga van a vizsgálat lezárásáról szóló írásos értesítést követő két héten belül az ügy felülvizsgálatát kérni.
- 5.2 A felülvizsgálatot írásban kell kérni, és a vizsgálóbiztosnak kell címezni.
- 5.3 Új körülményeket, indokokat nem lehet felhozni, de új bizonyítékokat be lehet nyújtani.
- 5.4 A panaszost vagy bejelentőt meghívhatják egy megbeszélésre, ahol megvitatják a panaszt vagy bejelentést. A panaszost vagy bejelentőt elkísérheti egy diáktársa vagy valamely alkalmazott.
- 5.5 A rektor a fellebbezés kézhezvételétől számított egy naptári hónapon belül megvizsgálja a panaszt vagy bejelentést. Bármilyen késedelemről, amely ezt az ütemezést meghaladja, a panaszos vagy bejelentő tájékoztatást kap.
- 5.6 A rektor helyben hagyhatja, kiegészítheti vagy felülbíráhatja az ügyben hozott korábbi döntéseket vagy tájékoztatást.
- 5.7 Az eredményről a rektor vagy megbízottja tájékoztatja a panaszost vagy bejelentőt.

6. Valótlan/hamis bejelentések

Az igaznak hitt, jóhiszeműen tett bejelentéseket és panaszokat teljeskörűen és tisztességesen kivizsgáljuk, még akkor is, ha kiderül, hogy azok nem helytállóak. Bármely olyan bejelentés azonban, amelyről utóbb bebizonyosodik, hogy komolytalanul vagy rosszhiszeműen tették, fegyelmi eljárást vonhat maga után.

Jelen eljárásrendet a Szenátus az 1/2023 sz. határozattal fogadta el a 2023. július 11-én tartott ülésén.

Melléklet: Fogalomtár

Visszaélés

A visszaélésnek számos formája lehet:

- Fizikai bántalmazás
- Szexuális bántalmazás
- Érzelmi/pszichológiai (beleértve az online bántalmazást, köztük a cyber-bullyingot is).
- Pénzügyi/anyagi visszaélés
- Elhanyagolás/elhallgatás
- Megkülönböztetés
- Családon belüli bántalmazás
- Modern rabszolgaság
- Radikalizálódás

Erőszak és cyber-bullying

Az erőszak (és a cyberbullying) fogalma alá tartozik minden olyan írásbeli, szóbeli vagy fizikai cselekedet, illetve elektronikus kommunikáció, amely valaki ellen irányul, és amelynek célja – vagy amelyről egy észszerűen gondolkodó személynek tudnia kell –, hogy valószínűleg vagy biztosan fizikai sérülést vagy jelentős érzelmi szenvedést okozhat, és ezáltal hátrányosan befolyásolhatja egy másik személy azon képességét, hogy részt vegyen az IBS oktatási programjaiban vagy tevékenységeiben, vagy azok előnyeit élvezze. A zaklatás egyénileg és kollektíven is megvalósulhat és elszenvedhető.

Diszkrimináció

Közvetlen megkülönböztetésről akkor beszélünk, ha egy vagy több személyt (szándékosan vagy akaratlanul) kedvezőtlenebb bánásmódban részesítenek valamely jellemzőjük alapján, beleértve, de nem kizárólagosan az életkor, fogyatékoság, nemi hovatartozás, etnikai hovatartozás, nem, szexuális irányultság, vallási meggyőződés stb. miatt. Közvetett megkülönböztetésről akkor beszélünk, ha a szabályzatok vagy gyakorlatok bizonyos embercsoportokra indokolatlanul hátrányosabb hatást gyakorolnak, mint másokra. A diszkrimináció megvalósulhat és elszenvedhető mind egyénileg, mind kollektíven, az elkövető pedig maga az intézmény is lehet.

Szélsőségesség

A szélsőségesség olyan aktív magatartás, amelynek során szélsőséges nézeteket valló emberek aktívan célba is veszik a közösség kiszolgáltatottabb vagy fiatalabb tagjait, hogy megpróbáljanak megosztottságot szítani a közösségben, és meggyőzni másokat arról, hogy a más nemhez/fajhoz/rasszhoz/kultúrához/valláshoz/etnikumhoz tartozó emberek csoportjai alacsonyabb rendűek.

Zaklatás

Zaklatásnak minősül minden olyan magatartás, amely a zaklatott személy által nem kívánt, és amelynek hatása (szándékos vagy nem szándékos) az egyén méltóságának megsértése, vagy megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megalázó vagy sértő környezet kialakítása, amely zavarja az egyén tanulási vagy munkakörnyezetét, illetve közösségi létét vagy stresszt, szorongást, félelmet vagy betegséget okoz a zaklatott személyben. A zaklatás egyénileg és kollektíven is megvalósítható és elszenvedhető.

Közösségi nyomásgyakorlás, befolyásolás

A közösségi nyomásgyakorlás egy kortárs személy vagy csoport meggyőzése, bátorítása vagy arra való rábeszélése, hogy bizonyos típusú viselkedést tanúsítson, illetve annak ilyen eszközökkel történő megakadályozása, hogy szabad akarata szerint cselekedjen. Ez a nyomás lehet közvetlen, közvetett, kimondott vagy kimondatlan, negatív vagy pozitív. A kortársak által gyakorolt közösségi nyomásgyakorlás egyénileg és kollektíven egyaránt megvalósítható és elszenvedhető. A kortársak befolyása az áldozat viselkedésének általa nem kívánt megváltozásához vezet, amelynek célja, hogy megfeleljen mások elvárásainak annak érdekében, hogy elfogadják vagy beilleszkedjen.

Radikalizálódás

A radikalizálódás "a szélsőséges ideológiák és meggyőzések kialakulásának folyamata".

Jelentős ártalom

A jelentős ártalom az a küszöb, amelynek átlépése indokolja, hogy az intézmény a megfelelő külső szervhez/szervhez való forduljon, illetve az aggodalom azon szintje, amelynek esetén valamely alkalmazott belső jelzést küld. Annak eldöntése során, hogy az ártalom jelentősnek minősül-e, lényeges tényezők közé tartozik az esetleges bántalmazás súlyossága, az ártalom vagy veszély mértéke és kiterjedése, valamint a cselekedet és/vagy mulasztás időtartama és gyakorisága.

Áldozattá válás (viktimizáció)

Áldozattá válás alatt azt értjük, ha egy személyt másnál kedvezőtlenebbül kezelnek, többek között, de nem kizárólagosan az életkor, fogyatékoság, nemi hovatartozás, etnikai hovatartozás, nem, szexuális irányultság, vallási meggyőződés stb. miatt, vagy azért, mert panaszt tett diszkrimináció vagy zaklatás ellen, vagy segített egy személynek ebben. Az áldozattá válás történhet szemtől szemben, írásban vagy elektronikus kommunikációban. Az áldozattá válás ill. az ahhoz vezető cselekedet történhet egyénileg vagy kollektíven is, és az ahhoz vezető cselekményt elkövetheti maga az intézmény is.

Bejelentő/bejelentés

A bejelentő olyan személy, aki bejelentésében a közösség vagy szervezet tagja által végzett illegális, szabálytalan vagy erkölcstelen tevékenységet tár fel. A bejelentés az a cselekmény, amelynek során bejelentik az ilyen visszaélések gyanúját, beleértve a szabálytalan, törvénytelen vagy erkölcstelen tevékenységeket, vagy bejelentik, ha a szervezet nem tesz megfelelő lépéseket az ilyen tevékenységekkel kapcsolatban.